VERSLAG VAN DE SESSIE VAN DE RAAD DER GEMEENTE HAARLEMMERMEER OP DONDERDAG 14 DECEMBER 2023

Onderwerp: RV Programma Riolering en Stedelijk Water (PRSW) 2024-2028 (8414039) + RV Actualisering Beheerplannen Fysieke Leefomgeving 2024-2028 (10164415)

Voorzitter: mw. N.M. Elfers

De leden: dhr. P.J. Boerman, dhr. M.F. Boels, dhr. T.M. Blom, mw. M.R. Hogervorst, mw. J.M. Hup, mw. J. Koolmoes, mw. S. van de Meeberg

Griffier: M.H.H. Gerding

Portefeuillehouder: mw. M. Steffens-van de Water

Inspreker: dhr. T. van Bentem

De VOORZITTER: Welkom nogmaals. We gaan het in deze sessie hebben over twee raadsvoorstellen, Programma Riolering en Stedelijk Water 2024-2028 en raadsvoorstel Actualisering Beheerplannen Fysieke Leefomgeving 2024-2028. Met betrekking tot dat laatste raadsvoorstel heeft zich één inspreker gemeld. Voordat wij dus de eerste termijn gaan beginnen, zal ik de inspreker zo het woord geven. Als allereerst is mijnheer Boerman naar mij toe gekomen met een bijzonder verzoek. Wellicht een primeur, want wij vermoeden zomaar dat het vaker zal voorkomen. Dus bij dezen geef ik mijnheer Boerman het woord. Gaat uw gang.

De heer BOERMAN: Ja, dank u. Mij was ter ore gekomen dat de PvdA vanavond niet hier aanwezig is in het debat en ze hebben mij gevraagd om namens hen het woord te voeren. Nu doe ik dat graag, maar ik vroeg me af of de commissie mij in de gelegenheid wil stellen om die tijd daarvoor ook te benutten, of het debat mij daar de gelegenheid voor geeft.

De VOORZITTER: De vraag is helder, denk ik en ik zag direct een reactie van mevrouw Van de Meeberg.

Mevrouw VAN DE MEEBERG: Zal ik dan SRH, BVNL, FVD en wie hebben we nog meer niet, voor mijn rekening nemen? Dan hebben we meteen alles gehad.

De VOORZITTER: Dank u wel voor uw reactie, mag ik daaruit concluderen dat u geen voorstander bent van dit verzoek?

Mevrouw VAN DE MEEBERG: Nee hoor, ik vind het prima. Geen enkel probleem.

De VOORZITTER: Helder, dan hoor ik graag van de andere partijen hoe zij hierin staan. Mevrouw Koolmoes gaat uw gang.

Mevrouw KOOLMOES: Ik wil mijnheer Boerman wel een minuutje extra geven om ook het punt van de PvdA mee te nemen.

De VOORZITTER: Dank u wel. Als ik verder geen reacties zie… Gaat uw gang, mevrouw, pardon, mijnheer Blom.

De heer BLOM: Dank u wel, mevrouw Elfers voor het woord. Ik heb daar geen moeite mee.

De VOORZITTER: Helder. Mijnheer Boels, VVD, gaat uw gang.

De heer BOELS: Ja, dank u wel. Hoeveel minuten heeft de heer Boerman dan met deze hele optelsom? Misschien wel evenveel als…?

De VOORZITTER: Mijnheer Boerman heeft er dan zes en dat houdt in dat hij een minuut minder heeft dan de VVD.

De heer BOERMAN: En toch evenveel zetels, kun je nagaan.

De VOORZITTER: Mijnheer Boels, mag ik een reactie? U bent akkoord? Ik zie verder zowel non-verbaal als verbaal geen bezwaar. Mijnheer Boels, bij dezen is uw verzoek ingewilligd. Gehonoreerd. Mijnheer Boerman, excuus. Goed dat jullie dat zeggen, ik dacht al 'waarom hoor ik zoveel gesmoes?' Maar dat was duidelijk.
Dan wil ik nu wel graag de heer Van Bentem van de Wijkraad Pax het woord geven. U mag hier bij de katheder gaan staan. U heeft vijf minuten inspreektijd, ik geloof dat u daarvan op de hoogte bent gesteld. Dat is fijn. U bent ook goed voorbereid, zie ik, dus gaat uw gang.

De heer VAN BENTEM: Geachte leden van de raad, het college en andere toehoorders. Mijn naam is Ton van Bentem, secretaris van de Wijkraad Pax. De vorige Wijkraad is in 2007 gestopt omdat het ontbrak aan vertrouwen met het toenmalig bestuur en de voor Pax verantwoordelijke gebiedsmanager. Na bekendwording van de ontwikkeling rond het winkelcentrum Pax is door een groep inwoners van Pax besloten weer een wijkplatform op te richten om invloed uit te kunnen oefenen op de ontwikkelingen, helaas zonder resultaat. Een aantal voor de wijk belangrijke ondernemers moest vertrekken, jammer. De nieuwe Stichting Wijkraad Pax werd officieel opgericht 1 april 2022 en is inmiddels uitgegroeid tot circa vijftien vrijwilligers in de raad en in werkgroepen. In 2022 werden we door het gebiedsmanagement uitgenodigd voor een regulier overleg als wijkraad en daarin werden we geïnformeerd over de voorbereidingen van grootschalig onderhoud in vijf straten in de wijk. De aanleg van drainage is niet doorgegaan. Dat was eerder een reden geweest tot uitstel van werkzaamheden in de Dunantstraat. En aan klimaatadaptatie zou worden gewerkt. In het najaar van 2022 werd ons gemeld dat de voorbereidingen waren getroffen voor de werkzaamheden in enkele straten en de werkzaamheden waren gepland in het voor- en het najaar van 2023. Tot op heden is er niets gebeurd.
In mei 2023 werden de inwoners van twee straten uitgenodigd voor een digitale bijeenkomst voor een halfuurtje per straat. In de brief werd alleen gesproken over opnieuw bestraten van parkeerplaatsen en stoepen en vervangen van versleten groen. Voor het laatste kon men een keuze maken tussen een paar varianten. Er deden ongeveer twintig mensen mee, waarvan vijftien uit de Schweitzerstraat en in een stuk of drie uit de Kelloggstraat, dus bijzonder weinig. Jammer. Maar wij vinden dit ook een slechte manier van participatie.
Voor de rest hebben we tijdens het reguliere overleg onze verontwaardiging uitgesproken daarover en over dat de aangekondigde werkzaamheden zonder vooroverleg of informatie waren gewijzigd en dit niet conform de afspraken met de gebiedsmanager was. Andere werkzaamheden zouden vijftien jaar worden uitgesteld. Daarover hebben we een mail gestuurd naar de gebiedsmanager met een aantal vragen; het motief, wie heeft het besluit genomen, wat is nu de planning? Welke werkzaamheden worden uitgevoerd en waarom is ons vooraf geen informatie verstrekt? We hadden de gebiedsmanager

uitgenodigd voor onze vergadering maar hij was op vakantie in die tijd. Daarop werd er in september door de gebiedsmanager telefonisch gemeld dat hij de vragen die wij stelden niet kon beantwoorden. We hebben gevraagd om dat schriftelijk te bevestigen. Dat is niet gebeurd, dus hebben we een brief gestuurd naar de burgemeester en wethouders en een kopie naar de raad. De brief is inmiddels beantwoord, in zoverre, hij is persoonlijk aan mij beantwoord. Zonder handtekening maar ook volgens de gebiedsmanager onder mandaat van burgemeester en wethouders. Wij vinden dat een vreemde zaak. En de vragen konden toen plotseling wel beantwoord worden, terwijl dat in juli niet kon. Heel vreemd. Voor onze jaarvergadering op 29 november jl. hadden we de gebiedsmanager uitgenodigd om toelichting te geven op de plannen. In eerste instantie wilde hij niet komen, maar onder wat dwang, denk ik, van de wethouder, is hij toch geweest en heeft een verhaal verteld. Maar weer een nieuw verhaal, weer andere straten, weer andere prioriteiten en weer een slechte participatie vooruitgesteld. Wij zijn er niet gelukkig mee. De presentatie die hij gaf, zou hij doorsturen maar die hebben we tot op heden niet gehad. We krijgen de indruk dat we niet serieus genomen worden als wijkraad en daar willen we eigenlijk verandering in brengen. Daarom vragen we de raad en het college om maatregelen te nemen om te zorgen dat er een goed gesprek komt tussen de wijkraad en de gemeente om de plannen nu eens goed op te stellen en nu een goede planning te maken en ook de mogelijkheid te bieden voor een goede participatie zodat de bewoners gewoon aanwezig kunnen zijn bij een gesprek om de plannen goed te beoordelen en goed te kijken wat men wil. Want ook een aantal wensen die er zijn in de straten, zoals doorgangen naar het parkeerplaatsen, et cetera, moeten gewoon gehonoreerd kunnen worden. Volgens de projectinkoper van het grootschalige onderhoud zou dat mogelijk zijn maar volgens de gebiedsmanager is dat allemaal moeilijk.

De VOORZITTER: Mijnheer Van Bentem, wilt u afronden?

De heer VAN BENTEM: Ik ga afronden. Ik vraag de aandacht hiervoor en ik wil het verhaal nog wel even doorsturen aan iedereen die het horen wil. Bedankt voor de tijd en uw aandacht, en ik wens u een goede vergadering.

De VOORZITTER: Dank u wel, dan mag de raad altijd nog vragen stellen aan u en aan het college. Ik zie een hand van mevrouw Koolmoes en dan mijnheer Boerman en dan mijnheer Boels. Mevrouw Koolmoes gaat uw gang.

Mevrouw KOOLMOES: Ja, dank u wel voorzitter. Mijnheer Van Bentem, we hebben elkaar twee weken geleden ook gesproken, met ons uitstapje, altijd interessant.
Ten eerste wil ik u een heel groot compliment maken, want u heeft een wijkraad overgenomen die eigenlijk op zijn gat lag. En daar bent u ingestapt en u doet heel veel moeite om die wijkraad op de kaart te zetten. Dat vind ik echt heel knap. Dat is een compliment waard.
Nu wat kritischer. U zegt 'participatie', wat is goede participatie? Eigenlijk wil ik die vraag terugkaatsen. Wanneer had u nou gezegd 'hier is goed geparticipeerd?'
Ik heb daarna nog een vraag aan het college, dank u wel.

De VOORZITTER: Gaat uw gang.

De heer VAN BENTEM: Goed participeren betekent gewoon de bewoners samenroepen in het buurthuis en met plannen komen en daar gewoon luisteren naar wat de bewoners te vertellen hebben. Heel veel bewoners in vooral de sociale huurwoningen hebben niets met internet, die weten niet eens wat een Teamsvergadering is, die moet je gewoon uitnodigen en die moet je gewoon de papieren laten zien, de tekeningen laten zien. En niet via internet, een Teamsbijeenkomst. Dat werkt niet.

De VOORZITTER: Hartelijk dank voor uw antwoord. Mijnheer Boersma, gaat uw gang.

De heer BOERMAN: Boerman, dank u wel. Het is ook lastig voorzitter, u heeft helemaal gelijk. Toch zien we er wel iets anders uit, dacht ik.
Maar dank ook voor het inspreken. Het is ook mij aan alle kanten duidelijk. U scheelt mij ook tijd want ik had toevallig ook over Pax een specifieke vraag. Die zal ik dadelijk ook nog even stellen aan de wethouder, denk ik. Als daar gelegenheid voor komt, van de voorzitter. Maar nu is de vraag: wat vraagt u concreet van de raad vanavond? Alleen aandacht of is er nog meer?

De VOORZITTER: Gaat uw gang.

De heer VAN BENTEM: Wij vragen u om zich daarmee te bemoeien, om gewoon druk uit te oefenen op het bestuur en om mogelijk te maken dat er een goede planning komt en goede afspraken over wat er wel en wat er niet gebeurt en goed wordt samengewerkt met de wijkraad die veel weet van de wijk. Dank u.

De VOORZITTER: Dank u wel, mijnheer Van Bentem. Dan een laatste vraag, mijnheer Boels. Gaat uw gang.

De heer BOELS: Ja, dank u wel voorzitter. Mijn vraag ligt wat in lijn met die van mijn collega-raadsleden, maar het gaat met name over wat u ook noemde, een goed gesprek, een goede planning en goede participatie. Ik heb daar zelf ook wat beelden bij 'hé, hier loopt iets heel duidelijk langs elkaar'. Ik ben zo heel nieuwsgierig naar de reactie van het college hierop want ja, dat zal daar ook een beeld bij hebben. Maar u heeft het ook over het goede gesprek. Wat is dat in uw ogen?

De VOORZITTER: Mijnheer Van Bentem, gaat uw gang.

De heer VAN BENTEM: Mensen uitnodigen aan tafel. Mensen laten zien wat de plannen zijn, mensen daarop laten reageren. Direct aan tafel en niet op afstand.

De VOORZITTER: Hartelijk dank. Dan zijn er geen vragen meer voor u, dus dank u wel voor uw inspreken en dan mag u weer op de publieke tribune gaan zitten. Er zijn een drietal vragen van dezelfde vragenstellers aan het college. Dat doen we in dezelfde volgorde. Mevrouw Koolmoes, gaat uw gang.

Mevrouw KOOLMOES: Dank u wel voorzitter. Aan het college de vraag: we gaan vanavond de beheerplannen bespreken. Hoeveel ruimte hebben we straks in de nieuwe beheerplannen om ook met wijken die nog niet op de agenda staan in gesprek te gaan? Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel, ik stel voor dat ik alle vragen even ophaal en daarna de wethouder het woord geef. Mijnheer Boerman gaat uw gang.

De heer BOERMAN: Dank u. Ik had al de vraag voorbereid dat wij vooral uit Pax horen dat ze daar binnenkort in een aantal wijken met de bestrating aan de slag willen, maar dat we tegelijkertijd horen dat over vijf jaar ook het riool aan vervanging toe is. Dan moet de weg weer open. Dus wij vroegen ons af: is er ook een andere manier om dat te plannen en om dat ook goed te communiceren met de wijkraad?

De VOORZITTER: Dank u wel voor uw vraag. Mijnheer Boels, gaat uw gang.

De heer BOELS: Dank u wel voorzitter. Ik hoor in de bijdrage van de inspreker zojuist best wat verwijten aan het adres van het college en de gebiedsmanager. Ik ben wel nieuwsgierig hoe het college hier tegenaan kijkt, want elk verhaal heeft doorgaans twee kanten en ik ben heel nieuwsgierig of het college ook bij monde van mevrouw Steffens hier enige toelichting op kan geven.

De VOORZITTER: De vragen lijken mij helder, dan geef ik nu het woord aan mevrouw Steffens namens het college. Gaat uw gang.

Wethouder STEFFENS: Ja voorzitter. Ik wil eigenlijk niet nu helemaal ingaan op deze situatie. Even uitgaand van wat u vanavond nog meer te bespreken heeft. Ik vind wel, en dat kan ik u ook gewoon zeggen, dat hier natuurlijk in de zin van communicatie en participatie een aantal dingen niet zijn gegaan, zoals we dat graag zien. Mijnheer Van Bentem en ik hebben daar eerder ook al over gesproken met elkaar. Ik heb daar ook even kort over gesproken met het gebiedsmanagement. Ik weet dat ze daarna nog bij elkaar zijn geweest. Ik krijg niet terug van elk overleg van gebiedsmanagement hoe dat verlopen is, dus ik kan u gewoon nu niet zeggen wat hun beeld daarbij is. Maar ik weet dat het natuurlijk niet fijn is als je lang geleden hebt gehoord dat er in 2022/2023 iets gaat gebeuren en je je op een gegeven moment overvallen voelt als wijk of als wijkraad – in die tussentijd was er natuurlijk geen wijkraad – en ook als inwoners en het gevoel hebt 'hé, er zouden toch andere dingen gaan gebeuren?' Dat moet goed uitgelegd worden. Dan is altijd de vraag 'wat is goed?' Wat voor de een helder is, hoeft dat voor de ander niet te zijn. Maar het minste dat kan – en ik begrijp ook dat mijnheer Van Bentem dat zegt – is dat je als je overlegt dan even aan tafel gaat zitten en misschien de plannen erbij kunt pakken en wat uit kunt leggen. Dan kan een overleg dat digitaal georganiseerd is voor een heleboel inwoners ook wel een lastige opgave zijn. Ik weet dus even niet op welk moment dat was, misschien is dat wel in coronatijd geweest. Dat weet ik nu niet, maar ik denk dat het goed is dat ik dat even op een rijtje zet en als u wilt, kan ik u daar even kort over terugkoppelen. Maar ik ga er wel van uit dat we erop vertrouwen dat de mensen die in de gebiedsteams werken met gebiedsmanagement de afspraken nakomen zoals wij die met hen maken. Dat is dat er als er kleinschalige veranderingen zijn, mijnheer Boerman zei daarnet iets daarover, dat dan op een andere manier van participatie gaat dan wanneer er grootschalige aanpak is. Ik denk dat daar misschien wel een deel van het verschil in beelden zit, misschien nog niet helemaal de oplossing. Er was natuurlijk de verwachting voor grootschalige aanpak, dus ook bredere participatie. Dat wordt dan een kleinschaliger aanpak. Maar ik ben het met iedereen eens die zegt 'dat moet je dan wel goed uitleggen en daar moet je over communiceren met de inwoners'. Dus die verwachting heb ik ook. Voor nu is dat even wat ik erover kan zeggen.

De VOORZITTER: Dat levert een aanvullende vraag op. Mijnheer Boerman.

De heer BOERMAN: Dank u voorzitter, ik had eigenlijk ook de vraag gesteld aan het college over hoe dat nou zit met dat werk met werk maken. De ene keer gaat de weg open voor de verharding en de andere keer voor het riool. En nu is het maar klein, maar ik denk toch dat we ernaar moeten kijken hoe we dat kunnen afstemmen.

De VOORZITTER: Hoe kunnen we dat afstemmen? Gaat uw gang.

Wethouder STEFFENS: Voorzitter, nee, dat was natuurlijk niet in antwoord op klein of groot. Ik denk dat dat dat gewoon is hoe je normaal gesproken participatie inzet, alleen ben ik het met u eens dat de ideale situatie is dat je dat natuurlijk in een keer meeneemt. En misschien is het antwoord ook wel dat het op een later moment allemaal moet gebeuren. Ik ken die planning zoals u die heeft 'dan moet het riool ook een halfjaar later' niet. Dat lijkt me geen ideale situatie, maar soms is het wel zo en kan het niet anders. Ik kan het alleen niet even zo uit de losse pols nu aan u antwoorden.

De VOORZITTER: Dan zie ik verder geen aanvullende vragen meer naar aanleiding van de inspreker. Dan wil ik voor de notulen even gemeld hebben dat afwezig zijn EEN Haarlemmermeer, BVNL, FVD, GEZOND Haarlemmermeer, SRH en PvdA. Dan kunnen we nu over naar de eerste termijn. U heeft daar allen spreektijd voor. De eerste spreker heeft zich al zojuist gemeld. Dat kan door middel van handopsteken, net als interrupties. Technische vragen behoren niet tot de mogelijkheid en ter afronding van de eerste termijn zal het college in ieder geval op gestelde vragen, als ze niet technisch zijn, antwoorden. Mijnheer Blom heeft zich zojuist als eerste gemeld en daarna mevrouw Koolmoes en daarna mevrouw Hogervorst. Gaat uw gang, mijnheer Blom.

De heer BLOM: Dank u wel, voorzitter. We bespreken de vernieuwing van de buitenruimte onder en boven de grond voor de jaren 2024-2028. Bij de informatieve bijeenkomst over dit onderwerp heb ik een aantal technische vragen gesteld en daar heb ik twee antwoorden op gekregen, waarvoor dank. Ik gaf aan dat er in 2011 nog voor 3,5 km gemengd riool is aangelegd, terwijl het in 1995 voor nieuwe aansluitingen al verplicht was gesteld om een gescheiden riool aan te leggen. Het antwoord van het college gaf aan dat er doelmatigheidsafwegingen zijn gemaakt. Ook de vraag waarom de aanpak van het riool in de buitenruimte in de wijk Linquenda, de straten Langemoor, Oostmoor en Adingmoor lijkt te zijn overgeslagen kon niet beantwoord worden terwijl dit project nog maar pas geleden is afgerond. Ik heb al eerder vragen gesteld over de voortgang van de vernieuwing. Maar deze antwoorden versterken mijn indruk dat de wethouder deze portefeuille niet de aandacht geeft die hij verdient.
En nu de bijdrage van het CDA. We hebben gezamenlijk besloten dat ons oppervlaktewater en grondwater schoner moet worden en daar staan inspanningsverplichtingen tegenover. Hemelwater moet via het grondwater, of direct naar de vaarten en kanalen en niet via het vuilwaterriool en de zuiveringsinstallatie van het hoogheemraadschap. Dit kan alleen als je het hemelwater en het vuil water bij de bron uit elkaar houdt en daar heb je een gescheiden riool voor nodig. Nu, in het jaar 2023, worden we geconfronteerd met een achterstand en een grote opgave om ons riool te vernieuwen en aan te passen aan de huidige eisen. En of we extra bij willen lappen, terwijl er eind 2022 een reserve is ontstaan van niet uitgegeven middelen van € 7,25 miljoen. Dat is meer dan de begroting voor het riool in één jaar. Volgens ons had dit geld gebruikt moeten worden voor de vernieuwing en niet om op te potten.
Het argument om het riool en de vernieuwing openbare buitenruimte samen uit te voeren, is ook niet nieuw en geeft duidelijk een voordeel aan om dit zo te doen, maar geeft nog geen excuus voor de opgelopen achterstand. We zien te weinig versnelling in de vernieuwing en manen de wethouder tot actie. Leer van de reeds opgeleverde wijken. En bouw een relatie op met de uitvoerende aannemers, zodat volgende wijken beter en sneller aangepakt kunnen worden. Wij zien liever niet dat aannemers hier in de raad om hun geld komen vragen. De relatie opdrachtgever…

De VOORZITTER: Wilt u afronden mijnheer Blom?

De heer BLOM: Dat ga ik zeker doen, mevrouw Elfers. De relatie opdrachtgever-uitvoerder hoort er een te zijn van vertrouwen zodat het beste resultaat gehaald kan worden. En nu aan het werk.
Voorzitter, tot zover.

De VOORZITTER: Hartelijk dank, dan geef ik nu mevrouw Koolmoes het woord.

Mevrouw KOOLMOES: Dank u wel voorzitter. Voor ons liggen twee grote raadsvoorstellen die voor onze inwoners en voor mijn fractie heel belangrijk zijn. Het ziet er compleet uit, maar de tijd is te kort om hier vanavond alles te bespreken. Veel wijken uit de jaren zestig en zeventig zijn nu toe aan een flinke opfrisbeurt. Maar hoe bepaal je hoe die wijk ingericht moet worden? Waren het destijds vooral wijken voor gezinnen met jonge kinderen, zijn het nu veelal wijken waarin de kinderen zijn uitgevlogen

en de oudere inwoner geniet van zijn dagelijkse ommetje. Hoe veranderen we die wijk naar een leefbare wijk? Hoe monitoren we dit en nemen we de lessen daarvan mee?
In dit raadsvoorstel werden we er aangenaam mee verrast dat men de aanpak zal veranderen voor wat betreft de gebiedsgerichte aanpak. Men werkt een plan uit voor wijkvernieuwing, waarbij men meer integraal een hele wijk in één keer kan aanpakken. En voor de complete openbare ruimte zal in een afgestemd gebied worden bepaald hoeveel er moet worden opgeknapt. De participatie met inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners is hier dan een onderdeel van. Laten we niet vergeten dat in de jaren zestig, zeventig van meepraten over je eigen leefomgeving geen sprake was.
We gaan eindelijk afwijken van dat we pas actie ondernemen na het doen van een openbare melding. Er volgen dan ook woorden in het raadsvoorstel als 'toekomstbestendig, klimaatadaptief, adaptatie', maar de allermooiste is 'efficiëntie'. We gaan efficiënter werken. Nou, dat zou deze raad wel heel fijn vinden, voorzitter.
We lezen dat de veranderende werkwijze ook organisatorisch grote aanpassingen zal vergen binnen onze organisatie. Na de grote aanpassingen in verband met de Omgevingswet blijven we onze ambtenaren scherp houden en de koers wordt aan de raad voorgelegd in 2024.
Om realistisch te investeren gaan we het onderzoek in 2024 doen. En de uitslag, dus de koers, komt dan ook in 2024 naar de raad. Maar we starten 1 januari 2026 met de uitvoering. De vraag is: kunnen we dan niet beter meteen in 2025 gaan uitvoeren?
Voor HAP is het belangrijk dat de buitenruimte altijd schoon, heel en veilig is, maar uiteraard ook toekomstbestendig, klimaatbestendig en het liefst onderhoudsarm en dat we zoveel mogelijk omwonenden laten meedenken over die buitenruimte. We denken dat deze nieuwe wijkvernieuwing daar heel goed bij aansluit. Maar kan het college al aangeven wanneer er in de wijk Welgelegen gestart wordt? Want we begrijpen de complexiteit.
Als we zo kijken, zitten we wel aan een ondergrens van onderhoud op dit moment. Voor mijn fractie is het duidelijk dat we niet nog meer kunnen versoberen. Er lijkt geen enkele ruimte voor. Ziet het college nog ruimte om te versoberen in de kwaliteit, of is de ondergrens echt bereikt?
Voor wat betreft de riolering, begrijpen we dat omwille van de nieuwe Omgevingswet er hoognodig snel aanpassingen gedaan moeten gaan worden. De voorgestelde aanpassingen in onze rioolstelsels zijn een noodzaak of een zorgplicht. We ontkomen er dus niet aan. We ervaren allemaal de klimaatveranderingen en ons rioolstelsel moet up-to-date blijven. Dat kan ook met dit voorstel. Hiervoor is weliswaar een hogere, maar wel realistische bijdrage van onze inwoners noodzakelijk. Of onvermijdelijk. Er zal dus veel op deze onderwerpen afkomen. Logisch ook, aangezien grote delen van ons Haarlemmermeer gebouwd zijn rond de jaren zestig en nu aan groot onderhoud toe zijn. De tijd van watertrappelen moet voorbij zijn. Met een realistische blik moeten we blijven kijken naar de toekomst en op tijd meebuigen als het nodig is. Want het klimaat verandert. Het is nu tijd om door te pakken. Tot zover voorzitter, binnen de tijd.

De VOORZITTER: Daar heeft u gelijk in en daar had deze voorzitter wat twijfels over. Maar u bent keurig binnen de tijd gebleven. Dan geef ik nu graag het woord aan mevrouw Hogervorst. Gaat uw gang.

Mevrouw HOGERVORST: Dank u wel voorzitter. De gemeente heeft een zorgplicht en die gaat over al het stedelijk afvalwater, hemelwater en grondwater. Een goede, gezonde en vooral veilige leefomgeving vindt Forza! belangrijk. Met de rioolheffing die de inwoners betalen, zouden we hierin goed moeten kunnen voorzien. Men zou denken 'gelukkig maar'. Twee grote voorstellen, maar eigenlijk ontdek ik vier grote thema's die samenkomen in de BOR. . Het onderhouden en vernieuwen van rioleringen, openbare wegen, openbaar groen en de aanpassingen voor de klimaatadaptatie. Goed dat we dit samen oppakken. Dat bespaart de kosten en overlast, maar het maakt dit een groot programma. En het gevaar bij een groot programma is dat men snel het overzicht verliest. Daarom is het ook zo belangrijk dat het SMART wordt opgesteld en dat gebeurt hier naar het idee van Forza! onvoldoende.

We hebben net een werkgroep Ombuigingen opgericht omdat we het vanaf volgend jaar fors zwaarder krijgen en we moeten bezuinigen. Hoe kunnen we dan akkoord gaan met extra kosten per jaar, terwijl niet tot in detail meetbaar is hoe en waar dit geld naartoe gaat en we volgend jaar wel nee moeten verkopen aan veel inwoners en organisaties omdat we moeten ombuigen? Zo is de inflatiecorrectie niet meegerekend en zit de nieuwbouw hier ook niet bij, al een alarmbel dat er onnodige extra kosten komen die we van tevoren hadden kunnen meenemen.
Voor Forza! is het belangrijk om als gemeente zo helder als water te zijn over waar het gemeentelijke belastinggeld van onze inwoners naartoe gaat. Onderhoud en beheer natuurlijk, maar met dit voorstel wordt de rioolheffing met gemiddeld € 20,00 per jaar per huishouden verhoogd – misschien wel ontoelaatbaar – vanwege de vervangingsgolf die volgens het college op ons afkomt in het kader van de toekomstbestendigheid. Inwoners van Haarlemmermeer moeten natuurlijk niet verdrinken in de kosten voor later, waar nu voor nu eigenlijk alles onvoldoende bevonden is. Forza! vraagt zich af wanneer deze golf voorbij is volgens het college en wanneer de rioolheffing daarna weer kan worden verlaagd voor onze inwoners.
Als laatste punt zien wij dat er nog aan planvorming en onderzoek gedaan moet worden. Wij willen eigenlijk voorstellen: doe eerst deze planvorming en onderzoek, neem dit mee in uw programma. Maak het programma meer Duisenberg-proof. Neem alle risico's, zoals inflatiecorrectie en nieuwbouw mee in uw kosten en budgetaanvraag en kom dan terug bij de raad. Tot zover.

De VOORZITTER: Ook keurig binnen de tijd, dank daarvoor. Dan geef ik nu het woord aan mevrouw Hup. Gaat uw gang.

Mevrouw HUP: Dank u wel voorzitter. Ik ben het best eens met iedereen, maar met name met de heer Blom en dat mag ik niet zeggen, zie ik, ik zie een wijzend vingertje, maar ik red het ook niet in twee minuten. Ik haak toch een beetje aan op de woorden van mijn voorganger.
Wij hebben kennisgenomen van het raadsvoorstel. Wij kunnen ook instemmen met de voorgestelde beslispunten. We kunnen ons ook vinden in de plannen. Het is nodig om krediet te verhogen voor die investeringen die benodigd zijn voor het komend jaar en de jaren daarna.
Die ambitie voor een schone, duurzame, hele, veilige, openbare ruimte en fysieke leefomgeving is echt een must. Dat is nodig. En daarnaast kunnen we ons er ook in vinden dat we in de nabije toekomst grote pieken kunnen verwachten in de groei van onze gemeente en daardoor ook weer een hoge vervangingsopgave zullen hebben. En dat we dus ook die groene en aantrekkelijke leefomgeving willen faciliteren, want dat is belangrijk. Goede kwaliteit die tegemoetkomt aan maatschappelijke behoeften zoals die leefbaarheid, mobiliteit, recreatie, ontmoeten en een gezonde levensstijl kunnen faciliteren. Maar de andere kant van de medaille is ook dat je door die klimaatveranderingen echt heel extreme regenbuien hebt en opwarming en langdurige droogtes. Nu ken ik al wat casussen in de wijk Welgelegen dat het water vanuit het riool de vaatwasser in komt. Dat is een wijk uit de jaren zestig. 1968 is de bouw geweest, maar dan ken ik ook nog een casus in Overbos. Voorzitter, dat is een wijk uit de jaren tachtig, 1987, dus ik denk dat een kwestie van tijd is dat het daar ook kan gaan gebeuren. Ik weet dat daar al water uit een wc kwam stromen vanuit het riool, vanuit de hoofdafvoer omdat er grondverzakkingen zijn. Ik verwacht een beetje hoge kosten voor de inwoners. Het is een risico als je een woning koopt, maar die kosten komen dan wel voor rekening van de inwoner. Ik vind het toch spannend dat als er hoge druk is, er op die manier water terugkomt.
In het kader van de tijd. Ik denk dat het nou toch een geschenk uit de hemel is. Hemelwater. Laten we daar ook goed mee omgaan. Laten we dat ook goed opvangen. En ja, als het gescheiden zou kunnen worden, heel graag, maar laten we goed omgaan met het water dat we hebben en het ook goed afvoeren voor de toekomst. Tot zover voorzitter.

De VOORZITTER: Dank u wel, mevrouw Hup, een klein beetje uit de tijd. Ik denk een seconde of drie. Maar goed, toen u ging afronden, had u nog tien seconden. Er heeft zich geen volgende spreker gemeld, mijnheer Boerman nu wel, gaat uw gang.

De heer BOERMAN: Ik had mijn hand al opgestoken, maar dank.
Er is al veel gezegd en het gaat inderdaad niet om weinig vandaag. Het gaat zelfs om heel veel, het gaat om een heel grote ingreep in onze gemeente, maar ook om heel veel geld. Sterker nog, volgend jaar gaat het om € 8 miljoen, maar het jaar daarna al om € 31 miljoen en dat is meer dan we ophalen aan ozb van onze inwoners, om maar iets te zeggen. Dus het is echt iets waarvan wij denken 'dat wordt echt een van de grote opgaven de komende jaren'. Ik weet niet of we dat allemaal voldoende beseffen, maar uit de verhalen die ik hier hoor komt dat wel naar voren.
Wij denken in ieder geval dat we het er ook vaker over moeten gaan hebben. Ook in het kader van de ombuigingen. Het werd al gezegd net. Maar ook bleek onlangs uit TNO-onderzoek dat het ook vooral een gevolg is van dat we gewoon heel veel verkeer over onze wegen hebben. Heel veel, heel zwaar. Veel zware auto's, veel vrachtwagens die zorgen voor enorme kosten voor vervanging en renovatie van infrastructuur. TNO verwacht de komende jaren een verdriedubbeling van de kosten, waarvoor vooral gemeenten aan de lat staan, dus helemaal onze gemeente. Laten wij dan nu maar de knuppel in het hoenderhok gooien en aan onze collega's vragen: hoe gaan we de gebruiker of de veroorzaker hiervan meer om een bijdrage vragen? Want daar zal het de komende jaren ook over moeten gaan. Ik wil de vraag hier ook wel stellen aan het college, maar ik denk ook dat dat een vraag is die we hier als raad zouden moeten beantwoorden en dat we ons zouden moeten afvragen of auto's van 3000 kg evenveel zouden moeten betalen als auto's van 500 kg, om maar een voorbeeld te noemen.
Een aantal dingen is al behandeld. Die kan ik eruit laten, ook vanwege de tijd. Wij vroegen ons wel af: het einde van de pot voor onderhoud van de Calatravabruggen komt snel in zicht. Heeft het college daar al aan gedacht en daar oplossingen voor bedacht? Of wordt het ook aan de ombuigingencommissie voorgelegd? Dan zou ik het in ieder geval graag weten.
De Bomenmonitor ziet er mooi uit. Dat moet gezegd worden, maar biedt niet echt heel veel informatie. We kunnen daar niet heel veel mee, behalve aflezen dat er iets minder dan 1% groei van het aantal bomen in de gemeente is. Maar we horen tegelijkertijd dat bomen het heel moeilijk hebben, juist ook door de droogte en door de klimaatverandering. Dus onze vraag is: hoe houden we daar toch als raad meer toezicht op? Hoe voorkomen we dat we bomen planten op plekken met veel oververhitting, zodat we wel heel veel bomen toevoegen, maar die bomen een jaar later al weer omvallen? In het voorstel wordt voor bomen trouwens incidenteel € 150.000,00 gevraagd en voor verhardingen structureel ruim € 100.000,00 en voor kunstwerken ruim € 300.000,00. Als je het hebt over klimaatadaptatie zouden wij zeggen, dat zou je beter kunnen omdraaien. Ga nou meer investeren in die bomen en iets minder in die verhardingen.
Sowieso is er behoefte aan een meer langetermijnhorizon als het gaat om de beheerplannen. Het lijkt ons nu elke keer een beetje te overkomen, terwijl veel onderhoud toch zeer voorzienbaar is.
Voorzitter, als ik mag, heb ik nog een vraag over de verlichting of 'verledding', zoals we het ook wel noemen. Dat is echt geld dat bijna letterlijk op straat ligt. Je kunt er de energierekening direct mee omlaag krijgen. Maar hier lezen we weer dat het college zich ten doel heeft gesteld de huidige verlichting grotendeels te vervangen door ledverlichting in 2026. Dan vragen wij ons af, als dat geld er nu is, als die besparing er is, kan dat dan niet sneller? En een aanpalende vraag is: waar kunnen wij eigenlijk de energierekening van de gemeente inzien? In de begroting zochten we hem, maar daar kunnen we niet terugvinden en we denken dat daar enorme kansen liggen en we vragen ons af waarom we die laten liggen.
De vraag over de monitoring is al een beetje gesteld. Krijgen we dan elk jaar een voortgangsrapportage daarvan? Hoe kunnen we zien of het geld goed besteed is? Waar zijn de indicatoren waar we als raad al zo lang om vragen?

Tot zover de VOR. Over het riool hebben we ook al veel gezegd. Dat moeten we ook gewoon doen. Daar valt niet aan te ontkomen. We willen nog wel wijzen, en dat hebben we ook al eerder gedaan, op het juridisch gevaar bij de woonbootbewoners in de Ringvaart. Daar zeggen we 'daar komt een ontheffing voor', maar wat gebeurt er als die niet meer mag? De gemeente is dan aansprakelijk en het gaat om zo'n 350 woonschepen en dus ook over heel veel geld. Dus wij vroegen ons af: kan het college ons daar meer inzicht in geven?
Tot zover. Voorzitter, heb ik het nu binnen mijn eigen tijd gedaan of nog die van de PvdA erbij gepakt?

De VOORZITTER: Ja, ook. U heeft nog 1.39 minuut over, dus tel uit uw winst. Dan geef ik nu graag het woord aan mijnheer Boels van de VVD. Gaat uw gang.

De heer BOELS: Ja, dank u wel voorzitter. Vandaag begin ik met een quote van Da Vinci met u te delen en dat is 'met de tijd en het water verandert alles'. Dat is er eentje die eigenlijk op de onderwerpen die we in de hoofdmoot bespreken, heel goed toepasbaar is, want het gaat en om de beheerplannen voor de komende vier jaar, en om het wijkgericht werken, en om de VOR en om de rioolheffing. Het is eigenlijk van alles en nog wat waar we het over hebben en wij maken ons wat zorgen over de vraag of we dit met elkaar zorgvuldig genoeg aan het bespreken zijn. Want het beeld dat uit de stukken komt, is bepaald niet rooskleurig. In totaal gaan we een besluit nemen hier over meer dan € 70 miljoen structureel aan investeringen. Dat vind ik best veel geld, zeker als we het volgend jaar hebben over ombuigingen en dan hebben we het over bedragen vanaf € 200.000,00. Dan denk ik 'hé, dit is iets dat mij wat zorgen baart', even los van 'wat is onoverkomelijk, wat niet, wat wel?' Maar dat is wel iets waar we het echt met elkaar over moeten hebben. Want tegelijkertijd zit er eigenlijk in de stukken verankerd overal zorg. De inflatie is niet doorgerekend. Er komt nog een onderzoek aan waarmee we kijken naar de capaciteit van het ambtelijk apparaat. Dat leidt ook tot kostenverhoging wil je de opgaven goed kunnen doen. De klimaatverandering staat niet stil, dus dat is ook een gevolg waar we nog mee te maken krijgen dat niet overal evenzeer is doorgerekend en doorgewerkt. Met een matige kwaliteit als basis die we nu hebben, dat blijkt uit de gegevens zelf, is dat natuurlijk niet het beeld waarmee wij met elkaar de kerstdagen in willen gaan. Ik maak me daar wel wat zorgen over. Zeker omdat het zoveel geld kost.
We vragen ons ook echt als fractie van de VVD ten zeerste af hoe we hier als raad grip op krijgen. Ik hoor dat gelukkig bij de collega's ook terugkomen, maar hoe hebben we nou sturing? Wat is er onvermijdelijk? Wat zijn de keuzes? Ik zie ze eigenlijk niet zo heel erg terug. Daarvan denk ik 'hé, laten we dit eens anders gaan doen'. Ik heb een idee voor een raadswerkgroep IBOR om met elkaar bijvoorbeeld dat onderzoek dat ook nog wordt gedaan te doorlopen. Laten we vooral niet nu al besluiten nemen die straks onoverkomelijk zijn. Je kunt ook best wat dingen naar voren schuiven. Over de beheerplannen kun je het ook volgend jaar hebben.
Wat de VVD-fractie betreft, gaan we dan dat deel IBOR, Integraal Beheer Openbare Ruimte, ook niet met elkaar op dit moment accorderen.

De VOORZITTER: U krijgt een interruptie van mevrouw Koolmoes, gaat uw gang.

Mevrouw KOOLMOES: Ja, dank u wel, voorzitter. Ik hoor mijnheer Boels zeggen 'we kunnen het over de beheerplannen ook volgend jaar hebben', maar die beheerplannen gaan al in. Dus kan mijnheer Boels dat toelichten?

De VOORZITTER: Gaat uw gang, mijnheer Boels?

De heer BOELS: Ja natuurlijk kan ik dat toelichten. Die beheerplannen gaan in vanaf 2024. Dat staat ook in het stuk. En tegelijkertijd worden we ook gevraagd om ze te accorderen, dus in die zin, zou het ook wel bijzonder zijn als ze al zijn ingegaan. Dus het komt eraan. We moeten het hierover hebben,

maar het gaat over beheerdisciplines van groen tot grijs tot blauw. En als ik de inbreng van mijn collega's hier hoor, loopt er echt van alles en nog wat door elkaar heen. Dat is het ingewikkelde. Je moet specialist bomen zijn om iets van bomen te weten. We hebben het hier al een keer uitgebreid gehad over maaibeleid. Dat is hier ook een onderdeel van. We hebben het ook gehad over verhardingen. Ik hoor een heel dom idee bij een andere fractie naar voren komen, maar tegelijkertijd is het goed om het daar met elkaar over te hebben, helemaal prima, want dat is precies de bedoeling. We moeten het hier met elkaar over hebben. En of we dan als raad besluiten om het wel of niet te doen, dat zien we dan wel weer.

De VOORZITTER: Gaat u verder met uw betoog, mijnheer Boels.

De heer BOELS: Dat doe ik zeker ik. Dan tegelijkertijd de wijkgerichte aanpak. Ik hoor veel collega's heel enthousiast zijn, maar Integraal Beheer Openbare Ruimte is iets wat echt al twintig jaar de term is; nog integraler werken, nog beter, nog meer wijkgericht. Hartstikke goed, maar het is een open deur. Wie heeft hier bezwaar tegen? Maar ook hier zitten allemaal losse eindjes op financieel gebied. We moeten nu al veel meer gaan uitgeven, maar dat wordt alleen maar meer met deze aanpak. Het gaat ook langer duren door alles en iedereen te betrekken. Hartstikke goed. Maar ja, het uitstellen van vervangingsonderhoud leidt tot hogere onderhoudskosten. Maar ja, wat moeten we hier nou precies mee? Dus wat nou als we niet kiezen voor die wijkgerichte aanpak? Ja, wat dan eigenlijk? Dus het levert wat geld op maar ik maak me daar gewoon wat zorgen over, of we wel snappen wat we hier aan het besluiten zijn.
Dan het Programma Riolering en Stedelijk Water, want dat hebben we ook nog. Daar gaat het wat mij betreft eigenlijk over noodzakelijke keuzes, dus ook noodzakelijke kosten. We worden er niet heel erg blij van dat de rioolheffing zoveel hoger wordt, maar ja, tegelijkertijd, als dat zo is, dan is dat zo. Ik zie ook wel aan de stukken dat het onoverkomelijk is.
Maar we hebben ook nog wel een aantal dingen die we daarbij misschien wat anders kunnen doen, want de VVD staat ook voor doelmatigheid en doeltreffendheid. Want welk type storm en water is nu te veel voor alle inspanningen? We willen allemaal droge voeten. Hartstikke goed, maar er zijn natuurlijk types stormen en types watersnood die we hier niet mee gaan ondervangen. Ik ben wel benieuwd, hoe ver gaat dit eigenlijk? Want dat kreeg ik er niet helemaal uit. Tegelijkertijd zie ik ook wel de kostenstijgingen. Hoe zitten die nu in de begroting voor 2024? De personele inzet wordt hoger. De kosten worden hoger en die inflatie is nog niet eens meegerekend in de stukken. Hoe gaat dat er dan uitzien als je dat allemaal bij elkaar neemt?
En tenslotte nog twee punten voorzitter. De dekking van het geheel. Alles wordt in de rioolheffing geschoven. Dat is natuurlijk een mogelijkheid, maar je kunt ook algemene middelen nemen. Ja, ik heb u gezien, ik ga afronden. Dus ik wil het daar nog wel graag over hebben.
En een laatste ding is, voorzitter, dat we natuurlijk onze inwoners ook gewoon kunnen vragen om een regenton aan huis te nemen. Krijgen ze dan misschien gewoon geen korting op hun rioolheffing? Daarbij laat ik het voor nu.

De VOORZITTER: Dank u wel mijnheer Boels. Dan mevrouw Van de Meeberg, D66. Gaat uw gang.

Mevrouw VAN DE MEEBERG: Dank u wel voorzitter. Ik hoorde mevrouw Koolmoes van de HAP zeggen dat ze hield van efficiëntie. Ik zal het heel kort houden. Ik denk dat het een heel goed voorstel is. Toch werd ik even getriggerd door de laatste zin van mijnheer Boels over die regenton. Er zijn gemeenten waar regentonnen verstrekt worden door de gemeente. Echt een supergoed idee. Nee, niet een jubelton, mijnheer Boerman, gewoon een regenton. Leuk dat de VVD daar nu mee komt, want ik denk dat dat een heel goed idee is.

Voor de rest is het een goed voorstel. Ik heb nog wel een vraag zo meteen voor de tweede termijn in het debat, maar voor de rest zijn er zoveel goede opmerkingen gemaakt en ook goede technische vragen gesteld dat we daar op dit moment weinig aan toe hebben te voegen. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel, dan hebben alle aanwezige partijen hun eerste termijn uitgesproken. Dus dan is nu het woord aan het college om de vragen te beantwoorden. Gaat uw gang.

Wethouder STEFFENS: Ja voorzitter, ik ga het proberen, maar mevrouw Van de Meeberg concludeerde terecht dat er heel veel technische vragen zijn gesteld of vragen die zo technisch zijn als het gaat om berekeningen dat ik me afvraag of ik daar antwoord op kan geven. We hebben best een uitgebreide informatieve bijeenkomst gehad een paar weken geleden waar ook veel vragen zijn gesteld. Mijnheer Blom refereerde er al aan. Sommige vragen konden daar beantwoord worden en andere zijn later beantwoord. Ik ga mijn best doen, maar ik kan het u niet beloven en zeker niet in de tijd die ik heb. Dus ik ga maar een beetje proberen om het een beetje in elkaar te vatten, zodat ik denk 'dan heb ik een groot deel van de antwoorden meegenomen'.
We zijn een vrij unieke gemeente en dat wist u natuurlijk al lang, want u bent volksvertegenwoordiger in deze mooie gemeente. Maar we zijn ook uniek ten opzichte van anderen als het gaat om de riolering. We zijn een heel uitgestrekte gemeente. We hebben bijna 1000 km aan riolering. Ik dacht 'hoe ver is dat nou?' Dat is ongeveer van Hoofddorp naar Marseille als we de rioleringsbuizen achter elkaar zouden leggen. En zoals u in het voorstel ziet, moeten we daar zo'n 11 km per jaar van gaan vervangen. Dat konden we hiervoor wat kleinschaliger doen en we konden ook het onderhoud gewoon betalen uit de opbrengsten van de rioolheffing. Maar iemand van u zei het al, we krijgen een soort boeggolf aan vervangingen vanwege de bouw van bepaalde wijken ongeveer zoveel jaar geleden. Het effect daarvan is dat je het einde van de levensduur van deze kapitaalgoederen hebt bereikt. En dat we dat dus niet meer zouden kunnen betalen uit de bestaande middelen.
Ik zou liever ook niet die lasten verhogen en ik denk dat u dat begrijpt, maar ik zie dat het niet anders kan als het gaat om de riolering. Het is onvermijdelijk. Ik wil voor u ook wel die verhoging wat in perspectief plaatsen. Als we kijken naar de gemeenten om ons heen, maar ook gewoon vergelijkbare gemeenten die wat verder liggen, hebben we nu een van de laagste heffingen. Het is ook zo dat als we kijken naar dat oplopende bedrag – en ik dacht dat u het ook was, mijnheer Boels, die ook zei 'tot op welke hoogte gaan we verder?', maar het kan ook een van uw collega's zijn geweest – kan ik u zeggen, zelfs als we dit vijf jaar zouden doortrekken en het daarna stabiel blijft, want dan hebben we die boeggolf bekostigd, laat ik het zo zeggen, zitten we nog steeds onder de € 200,00. Dat is een bedrag waar gemeenten die vergelijkbaar zijn met Haarlemmermeer of om ons heen liggen nu al ruim overheen zijn, zonder dat zij zo'n grote vervangingsopgave hebben gehad.
Dat is één. Dan eventjes naar de beheerplannen, want daar heeft een aantal van u ook een heleboel inhoudelijke dingen over gezegd. Wat voor keuzes zijn er nou? Hoe kunnen we nou op een goede manier grip hierop krijgen? Mijnheer Boels, u gaf aan 'er zijn zoveel dingen tegelijk, het beheerplan van bomen, van dit, van dat'. In het verleden leverden we die allemaal per stuk aan en hadden we daar hele avonden gesprekken over en dan hadden we daar ook allemaal separate aanvragen voor. Toen was de vraag 'doe dat nou wat meer integraal?' Dat is de reden dat u dit nu zo voorgelegd krijgt met alle beheerplannen tegelijk. Mijn verzoek was om ook het Programma Riolering en Stedelijk Water daarbij te doen omdat er heel veel raakvlakken zitten in de oplossingen die we met elkaar bieden.
Dan eventjes een algemeen inzicht dat ik u mee zou willen geven over het beheer, zodat u straks in de tweede termijn daar misschien met elkaar ook nog over in gesprek kan. Dat is dat we op dit moment, als ik kijk naar het onderhoud, en u kunt dat ook een beetje uit de stukken halen, we natuurlijk niet als een 8,0 onderhouden. Het is net een zesje, zeg ik altijd maar. En u zult dat vast ook buiten wel horen van inwoners, maar we constateren dat zelf ook. Dat betekent dat we eigenlijk aan de ondergrens komen van dat wat we kunnen toelaten op basis van de afspraken die we met u hebben gemaakt. U

heeft namelijk op basis van beeld besloten 'dit moet een B-kwaliteit zijn. Dit moet een A-kwaliteit zijn.' We komen echt aan de ondergrens. Wat er dan ook kan gebeuren, en een aantal van u zat hier ook toen dat eerder gebeurde in de vorige periode, is dat dan veiligheid in het geding komt, of kapitaalvernietiging om de hoek komt kijken. En dan kan het dus zijn dat wij opnieuw een voorziening moeten gaan instellen, Omdat de accountant ons dan verplicht om dat te doen en versneld achterstand in te lopen. We proberen natuurlijk te voorkomen dat dat nog een keer gebeurt, vandaar dat de plannen ook in die zin meer integraal worden opgepakt. En een aantal van u zei ook 'ja, hoe integraal wil je het? Alles bij alles wordt wel steeds ingewikkelder'. Maar ook dat is iets dat we zijn gaan doen omdat we de afgelopen tien tot twaalf jaar, laat ik het zo maar zeggen, met elkaar constateerden dat als elke keer opnieuw dezelfde straat opengaat omdat er dan iemand langskomt die iets wil doen met bekabeling en dan iemand langskomt die zegt 'het is tijd voor het riool' en een jaar later gaan we alle stoepen en straten opengooien. Om wat voor reden dan ook. Dat is helemaal niet efficiënt en werk met werk maken, dat is eigenlijk wat we hier doen, zeker in die wijkvernieuwing, is daar het beste antwoord op. Als u een keuze wilt maken, dat wil ik u eigenlijk meegeven, als u zegt 'ja, we willen wat minder kwaliteit', dan komt u dus aan die… Dat is de zorg die we dan hebben als het gaat om het geld dat we nu hebben, dat we dan een beetje door de ondergrens heen zakken en dat we ook qua veiligheid in de problemen komen. Dus voor de andere onderdelen, en dat zijn niet verhardingen, want dat was wat ik net tegen u probeerde te zeggen, heeft u gewoon keuze in kwantiteit. U kunt gewoon zeggen 'doe mij maar wat minder bomen, wat minder speelplekken, wat minder openbare verlichting, wat minder straatverlichting hier en daar'. Ik kan met het geld dat ik nu heb geen betere kwaliteit aan u bieden, dus het is wel echt zaak om als het gaat om het beheer van de openbare ruimte, of te kijken naar iets meer geld, zoals we het nu hebben voorgelegd, ten opzichte van iets minder van hetzelfde omdat ik het niet meer kan onderhouden met dezelfde middelen. Ik denk dat uw raad dat niet wil.
Ik wil nog even duidelijk maken, want ik heb ook wat over de middelen gehoord, voor iedereen: voor de beheerplannen geldt dat we voor het jaar 2024 middelen aan u vragen, zodat we gewoon door kunnen met het werk dat we doen en voor de structurele middelen, dus 2025 en daarna, wordt het via de voorjaarsrapportage integraal afgewogen. Dat is de keuze die het college heeft gemaakt, juist omdat u mogelijk aan nieuwe bezuinigingsronden zult moeten geloven, om het maar even zo te zeggen, alhoewel we dat liever niet willen. Maar als dat zo is en wij vragen nu al aan voor de complete periode van de beheerplannen en de riolering, dan heb ik u eigenlijk het geld al gevraagd en dan heeft u niets meer te kiezen. Dat wil ik u meegeven. Dat is de reden dat het college het op deze wijze heeft voorgelegd. Voorzitter, ik kijk nog even wat ik nog zou kunnen beantwoorden. Ja, dat geschenk uit de hemel van mevrouw Hup vond ik wel erg leuk eigenlijk. Een mooie woordspeling,
Mijnheer Boels, u had veel zorgen, ik hoop dat ik in ieder geval op een aantal heb gereageerd. Tegelijkertijd zegt u 'moeten we niet wat meer grip krijgen? We zouden een raadswerkgroep kunnen inrichten.' Dat is natuurlijk aan uw raad of u dat wilt en zo ja, als u dat belangrijk vindt, moet u dat vooral doen. Maar u vroeg ook iets bij de riolering over de noodzakelijkheid van de keuzes en de kosten. We stoppen alles in de rioolheffing wat we erin moeten stoppen. Dat doen we. Andere dingen niet. Daar is niet zo heel veel in te kiezen.
En u vroeg ook iets over de regen en daar dacht ik bij 'ik zeg tegen u dat het regenbui 9 is', want een aantal van u heeft de ellende in Zwanenburg ook meegemaakt in de vorige periode. Ja, ik probeer af te ronden, voorzitter. Regenbui 9 was toen het maximum dat we aan zouden kunnen met de maatregelen die we sindsdien nemen als het gaat om riolering. U heeft natuurlijk een prachtig idee over een regenton. Daar gaat u ook met elkaar over.
En dan zei mijnheer Blom iets over die reserve en dat oppotten en dat wil ik nog wel even gezegd hebben. Daar heb ik even een hulplijn voor nodig, voorzitter, want die kunnen dat dan heel lekker helder opschrijven, zodat ik u geen onzin ga vertellen. Even kijken. Dan moet ik even terugkijken waar precies staat wat mijnheer Blom vroeg. Even kijken. Ik kan het niet vinden, maar mijnheer Blom, het kwam er volgens mij op neer, want we hebben dat ook in de informatieve bijeenkomst met u besproken, als ik

het even goed terughaal, is het zo dat we niet oppotten, maar dat we juist dat bedrag nu inzetten om een deel van die middelen die we nodig hebben voor die boeggolf daarmee te kunnen bekostigen.

De VOORZITTER: Dank u wel. Tijdens het betoog van de portefeuillehouder is er door mevrouw Hogervorst, mijnheer Boerman en mijnheer Blom de hand opgestoken voor aanvullende vragen. Dus daar wil ik nu naartoe in die volgorde, en daarna mevrouw Koolmoes.

Mevrouw HOGERVORST: Ja, dank u wel voorzitter. Ik ben eigenlijk wel heel erg benieuwd. Als we van inwoners in Overbos en Pax en Welgelegen en Linquenda horen 'daar worden stukken overgeslagen', of 'het wordt in 2022 beloofd voor begin 2023 en het is niet gebeurd', maar we zien wel ieder jaar dat er best wat kostenoverschrijdingen zijn, waar dan al dat geld is gebleven en hoe het kan dat de staat nu zo aan de ondergrens zit.

De VOORZITTER: Mijnheer Boerman, was uw vraag in dezelfde… Ja, dat mag, ik dacht misschien sluit het aan. Helder. Dan mevrouw de portefeuillehouder.

Wethouder STEFFENS: Dank u voorzitter. Ja, u doet een paar aannames – ik probeer u aan te kijken, mevrouw Hogervorst, maar dat is heel ingewikkeld achter die paal – die niet helemaal juist zijn, denk ik, want het is niet zo dat we heel veel geld overhouden en dat we tegelijkertijd ergens doorheen zakken. Als we geld overhouden, als het gaat om deze specifieke posten, komt dat doordat er bijvoorbeeld geen aannemers zijn om het werk te doen, doordat ze geen mensen hebben, dan schuift iets soms door naar een ander moment. U kunt van mij aannemen, wij gaan aan de gang met die wijkgerichte aanpak, maar daar hebben we van u nog helemaal geen akkoord op. Dus de enige keer dat we daar akkoord op hebben gekregen was dat over Welgelegen. Dat is helemaal apart als project aan u voorgelegd. We willen heel graag op dezelfde wijze voortaan omgaan met de aanpak van wijken.

De VOORZITTER: Is de vraag zo voldoende beantwoord, mevrouw Hogervorst?

Mevrouw HOGERVORST: Nou eigenlijk niet, want ik zei niet…

De VOORZITTER: Een korte aanvulling alstublieft.

Mevrouw HOGERVORST: …dat we geld overhouden. Ik vroeg juist waar het geld gebleven was.

De VOORZITTER: Kunt u daarop antwoorden of is deze te technisch en komt u daar schriftelijk mee terug?

Wethouder STEFFENS: Nee, 'waar het gebleven is?", dat vind ik heel groots. Ik weet niet precies waar u een antwoord op wilt. Als wij geld overhouden, dan ziet u dat altijd in de najaarsrapportage of in een ander P&C-product waar het naartoe gaat. En anders gaat het terug de grote pot in.

De VOORZITTER: Dat lijkt me een duidelijk antwoord voor waar het overgebleven geld gebleven is. En anders stel ik voor dat u schriftelijke vragen stelt. Mijnheer Boerman, gaat uw gang.

De heer BOERMAN: Ja voorzitter, aansluitend op de laatste woorden, de grote pot. Daar heb ik wel een vraag over. De wethouder schetst 'we vragen nu die € 8 miljoen aan voor volgend jaar'. Maar daarna zien wij in het stuk toch wel voor 2025 € 31 miljoen staan, voor 2026 € 28 miljoen, voor 2027 € 19 miljoen. Dan zegt de wethouder 'daar kunt u bij de ombuigingen nog iets mee'. Het staat er niet zomaar in, dus hoe moeten we dat dan lezen?

De VOORZITTER: Gaat uw gang, mevrouw Steffens.

Wethouder STEFFENS: Nee voorzitter, ik weet niet of we elkaar helemaal goed begrijpen. Ik heb geprobeerd u uit te leggen dat we in het stuk geschetst hebben wat we nodig hebben om te doen wat we in de plannen die erachter liggen en erbij zitten, gaan uitvoeren. Maar we vragen nu het geld aan voor 2024. Zodat op het moment dat we straks de voorjaarsrapportage aan u voorleggen waar u voor 2025 en verder besluiten neemt, u zou kunnen zeggen, zoals ik net ook schetste, 'doe maar wat minder van dit of wat minder van dat', want zonder deze extra middelen kunnen we een heleboel dingen niet. Ik weet nu niet of u nu de VOR-middelen combineert met middelen voor beheer. Want ik heb niet al die getallen hier zomaar in mijn hoofd zitten. Maar ik verwacht dat u een deel VOR noemt. En een deel middelen die terugkomen voor het beheer van een aantal zaken. Dus onderhoud, moet ik tegen u zeggen.

De VOORZITTER: Mijnheer Boerman, wilt u daar even kort op reageren?

De heer BOERMAN: Een korte reactie. Ik haal het gewoon uit het raadsvoorstel Actualisatie meerjarenplannen. Daar staat dat staatje in met die getallen wat er nodig is aan investeringen. Dat zijn behoorlijke opgaves. Dat is echt heel veel geld. Dan zegt u 'ja, daar kunt u over beslissen bij de voorjaarsrapportage', maar tegelijkertijd zegt u 'ja, maar we moeten, het is onvermijdelijk, anders komt de accountant langs, we zitten aan die ondergrens'. Dus daarover probeer ik helder te krijgen hoe dat zit.

De VOORZITTER: De laatste poging tot verheldering mevrouw Steffens, gaat uw gang.

Wethouder STEFFENS: Voorzitter, ik weet niet of u echt een paar dingen door elkaar haalt, maar wat ik bedoelde te zeggen is: wat onvermijdelijk is, is dat wat ik over de riolering aan u heb verteld. Als ik het tegen u heb over verhardingen, dan komen we in de situatie, als we niet de middelen erbij krijgen, maar wel moeten onderhouden wat we nu moeten onderhouden en als we weer terugzakken naar heel veel achterstallig onderhoud, dat de accountant om de hoek komt kijken. Dat gaat dus niet over het riool. Dat gaat over de stoepen en de straten, om het maar even zo plat te zeggen. Dat hebben we eerder ervaren. En in de andere onderdelen heb ik gezegd, kunt u keuzes maken, namelijk kwantitatieve keuzes. Dat is wat ik heb geprobeerd tegen u te zeggen.

De VOORZITTER: Daarmee lijkt de vraag voldoende beantwoord te zijn. Mijnheer Blom, CDA, gaat uw gang.

De heer BLOM: Ja, ik zit het staatje ook even door te nemen, maar het zijn wel grotere bedragen dan die € 6 miljoen of € 7 miljoen voor het riool, wat nu gebudgetteerd is. Het zijn verdriedubbelingen. En voor het riool hebben we geen keuze, want het riool moet gedaan worden, want het water moet voldoen aan de normen die wij aangenomen hebben in Nederland. Wij kunnen daar geen keuzes in maken. Maar ondertussen heeft u een reserve opgebouwd van € 7,25 miljoen van het riool, dus dat zijn inkomsten die eigenlijk aan het riool hadden moeten worden besteed, maar die u nog niet besteed heeft. Neem ik aan. Ik vind dat een gemiste kans en ik kan het eigenlijk niet rijmen met de achterstand die we eigenlijk opgelopen hebben, zoals ik uit het stuk haal. Dus ik zit gewoon in een soort dilemma dat ik niet kan begrijpen.

De VOORZITTER: En wat is uw vraag? Verhelderende vraag aan het college?

De heer BLOM: Hoe is dit ontstaan?

De VOORZITTER: Mevrouw Steffens, gaat uw gang.

Wethouder STEFFENS: Ja, voorzitter. Het is soms al lastig om de techniek van alle vragen die of over het riool gaan of over middelen voor Vernieuwing Openbare Ruimte of over beheer voor mij uit elkaar te halen. Maar ik zal het nog een keer zeggen. Die € 7 miljoen waar ook u aan refereert, mijnheer Blom, die in die egalisatiereserve zit, is bedoeld om te egaliseren. Wij zijn geen spaarpotjes aan het maken, want dat mogen we helemaal niet. Soms heb je minder uitgaven in een jaar, dan krijg je iets meer binnen en een jaar daarna heb je iets meer uitgaven en dan gebruiken we dat om het een beetje te middelen. Anders zouden we iedere keer, elk jaar, elke twee jaar, de rioolheffing moeten aanpassen. Dat hebben we niet gedaan. Nu zien we de boeggolf aankomen en stellen we voor om de inkomsten te verhogen door de rioolheffing aan te passen, in stapjes, zodat we die boeggolf ook kunnen oplossen. Ik denk dat u het met me eens bent dat wij niet in staat zijn, noch financieel, noch met de menskracht, om het riool in een boeggolf van wijken die zestig jaar geleden gebouwd zijn allemaal in een jaar of in twee jaar te vervangen. Dat kan namelijk helemaal niet, dus daar is wat geld over. Dat zetten we daar weer voor in en dat is hoe het altijd gaat met een egalisatiefonds. Juist om die hoge stijgingen, plotselinge stijgingen van de heffing te voorkomen.

De VOORZITTER: Is daarmee uw vraag voldoende beantwoord, mijnheer Blom?

De heer BLOM: Nee, maar ik ga op een andere manier proberen hier helderheid in te krijgen.

De VOORZITTER: Dat is uiteraard ook een goed idee. Mevrouw Koolmoes, u had een vraag en dan mijnheer Boels.

Mevrouw KOOLMOES: Ja, dank u wel voorzitter. Het egalisatiepotje. Ik herinner me dat we daar bij de vorige rioleringsplannen ook uitgebreid over gesproken hebben. Mijn vraag is eigenlijk aan het college: mijn vraag of we niet beter meteen in 2025 kunnen doorpakken als de koers bepaald is en of al zicht is op wanneer de wijk Welgelegen aangepakt gaat worden is nog niet beantwoord. Dank u wel.

De VOORZITTER: Mevrouw Steffens. Wanneer wordt Welgelegen aangepakt?

Wethouder STEFFENS: Die laten we nog even in de reserve, maar de eerste vraag die u had ging over die aanpak van wijkvernieuwing. Als wij aan u het onderzoek hebben voorgelegd, dan gaat u erover besluiten. Dan kunnen wij aan de planning. Dan kunnen we niet meteen het jaar daarna beginnen met iets doen, want we moeten natuurlijk dan die planning, en ook de participatie en het zorgen dat andere partijen die misschien in de buurt ook iets willen doen, kunnen aansluiten, eerst organiseren. Daarom zit daar een jaar verschil tussen. Ik zie dat er iemand zit te typen en ik hoop dat diegene het antwoord geeft over wanneer Welgelegen gaat beginnen. Dus ik wacht heel even.

De VOORZITTER: Zullen we in de tussentijd dan mijnheer Boels zijn vraag laten…

Wethouder STEFFENS: Het is niet zeker.

De VOORZITTER: Het is niet zeker. Oké, dat is het antwoord. Mijnheer Boels, gaat uw gang.

De heer BOELS: Ja, dank u wel voorzitter. Ik vind het vervelend om hier weer over te beginnen, maar toch heb ik net als volgens mij de heer Blom en ook de heer Boerman wat moeite met het volgen van

alle financiële opstellingen in het stuk. Want er staat wel degelijk ook 'in 2025', dus dat gaat alweer wat verder dan alleen maar volgend jaar. Maar even los daarvan, het gaat ook over 'wat reken je toe in de rioolheffing en wat niet?' Ik hoor elke keer hetzelfde verhaal over een egalisatiereserve. Dat vind ik interessant, maar dat vind ik eerlijk gezegd niet het probleem. Maar het zit met name in de vraag 'kun je vervangingsinvesteringen toerekenen, wat mag je wel toerekenen en wat niet?' Mijn vragen zijn er vooral op gericht in algemene zin, dus niet in technische zin, 'doen we eigenlijk wel de juiste dingen en kan daar niet meer of minder in toegerekend worden uit andere potjes?' Kortom, belasten we niet alles direct door aan onze inwoners in de rioolheffing, want dit kun je ook anders financieren? En het antwoord is 'nee'. Maar als ik googel, zie ik 'ja'. Dus dan wordt het technisch, dus die vraag ga ik nog wel stellen, maar dat blijft wel een beetje knagen, merk ik. Ik hoop eigenlijk dat ik toch nog één vraag daarover kan stellen en dat het college het misschien nog wat beter kan toelichten; hoe zit het nou precies? Maar het zijn veel onderwerpen, want het zijn heel veel stukken bij elkaar. Ja, dat maakt het nou eenmaal complex.

De VOORZITTER: College, een laatste poging om het uit te leggen, of zegt u 'het is toch technisch, hier kom ik schriftelijk op terug'?

Wethouder STEFFENS: Voorzitter, u stelt zeven vragen ineen. Dus nu even antwoord op die ene vraag, dat wordt ingewikkeld. Maar ik kan wel zorgen dat u een overzicht krijgt, zodat u kunt zien als het gaat om de riolering – want laten we die knip dan nu wel even maken – wat exact waaruit betaald wordt. Dat is geen enkel probleem. We zorgen dat u dat krijgt. Dat is oké.

De VOORZITTER: Dat levert een reactie op van mijnheer Boerman. Ik wil u er wel op wijzen dat we ook nog een tweede termijn met elkaar op de agenda hebben staan en dat we nog zo'n 25 minuten op de klok hebben. Mijnheer Boerman, gaat uw gang.

De heer BOERMAN: Dank u wel. Een aantal dingen zal ik inderdaad in die tweede termijn behandelen, maar ik vond het antwoord van de wethouder nu wat onbevredigend, want mijn zorg zit hem nou juist in die € 80 miljoen die gevraagd wordt voor de verhardingen en voor de VOR. Die riolering, dat lijkt me wel duidelijk, maar over die verhardingen zullen we de komende jaren echt veel meer moeten spreken. Dus als u daar inzicht in kunt geven, graag. Dan ga ik graag met de raad ook nog in gesprek over hoe we daar meer grip op krijgen.

De VOORZITTER: Gaat uw gang, mevrouw Steffens.

Wethouder STEFFENS: Dank u voorzitter. Ja, het is goed dat u dat nog even zegt, want dat zei ik net ook al. U zegt ook 'het ene staat wel voor 2025'. Ik hoop dat u uit het voorstel kunt halen in de beslispunten dat er voor onderdelen incidenteel geld wordt gevraagd voor 2024 en 2025, dat we voor alle andere onderdelen hebben gezegd 'voor 2024 kennen we het toe en vanaf 2025, alhoewel die middelen allemaal vermeld staan in het stuk, gaan we u dat bij de integrale afweging van de voorjaarsrapportage voorleggen'. Dus dat is de reden dat u op twee punten wel incidenteel middelen ziet voor 2025 en dat de rest zich beperkt tot 2024. En die grote bedragen waar u het over heeft, dat is Vernieuwing Openbare Ruimte. Dat is geen beheer. Dat is een vernieuwingsopgave die hier ook in zit. Die krijgt u normaal van mij ook altijd via andere documenten, maar die willen we hier wel inzichtelijk maken; wat is de vernieuwingsopgave en wat is de opgave voor het beheer van de openbare ruimte?

De VOORZITTER: Helder. Volgens mij is… Ik wilde eigenlijk concluderen. Ik hoor een duidelijke punt. Ik zie aan de raadsleden dat men in overweging neemt om eventueel andere tools namens de raad in te zetten om bijvoorbeeld schriftelijke vragen in te dienen wanneer er nog onduidelijkheden zijn. Echter,

dit stuk staat wel volgende week op de stemmingenlijst dus als u voor die tijd antwoord wilt hebben om tot een beslissing te kunnen komen over hoe u over dit stuk wilt stemmen, als u dat nodig heeft, dan zou u toch met spoed iets moeten doen. Ik concludeer dat de eerste termijn bij deze afgerond is en dat we naar de tweede termijn kunnen gaan. Ik heb bij GroenLinks in ieder geval twee onderwerpen gehoord en ik hoorde zojuist wellicht nog meer. En D66 heeft aangegeven een vraag te willen stellen aan de raad. Mijnheer Boerman, GroenLinks, u was als eerste om een onderwerp in te dienen, gaat uw gang.

De heer BOERMAN: Ik ben even aan het denken welk onderwerp ik nou had ingebracht. Want ik heb net bedacht dat ik die 'verledding' schriftelijk ga vragen en die Calatravabruggen ook, dat lijkt me prima.

De VOORZITTER: Zal ik helpen, mijnheer Boerman?

De heer BOERMAN: Nou, ja.

De VOORZITTER: Want de voorzitter heeft ook meegeschreven. Gaat uw gang, mevrouw Van de Meeberg.

Mevrouw VAN DE MEEBERG: Voorzitter, u gaf aan dat ik een vraag aan de raad had. Ik had een vraag aan de heer Boerman, want die begon over zwaardere auto's zwaarder belasten. En toen dacht ik 'dat is een mooi onderwerp voor de tweede termijn'. Ik had daar eigenlijk gewoon nog een vraag over, want volgens mij betalen die meer wegenbelasting dan lichtere auto's. Ik vroeg me af hoe GroenLinks of PvdA, ik weet niet namens welke partij u die inbracht, dat voor zich ziet. Daar ben ik heel benieuwd naar.

De VOORZITTER: Mijnheer Boerman, hoe ziet u dat voor zich?

De heer BOERMAN: Dat lijkt me een goed onderwerp om het eens verder over te hebben. Ik weet dat er toevallig in Haarlem ook over gesproken wordt. Wij zijn niet degenen die de opcenten innen. Dat doet de provincie. De wegenbelasting gaat naar het rijk. Maar het gaat er met name wel om dat als we zien dat we € 80 miljoen moeten uitgeven aan de verhardingen, we wel kunnen zeggen 'ja, dat gaat de komende jaren komen, dat gaan we integraal afwegen bij de voorjaarsrapportage', maar iemand zal dat moeten betalen. Wij constateren dat het gaat om substantiële bedragen die hoger zijn dan wat we nu ophalen aan ozb van de inwoners. Ik hoorde de heer Boels zeggen 'ja, dan moeten we kijken waar het kan, als het gaat over de rioolheffing. Het hoeft niet uit de rioolheffing te komen. Het kan ook op een andere plek'. Die andere plekken hebben we niet zo heel veel. Dus dan moet je kijken waar je dat kunt halen. U weet hoe wij denken over parkeren, daar zou je aan kunnen denken. Ik wil het wel meenemen richting de ombuigingen, maar hier wil ik het idee wel gezaaid hebben. We kunnen er van alles van vinden. Maar het feit is dat we de komende jaren enorme bedragen uitgeven voor verhardingen. Daar is een oorzaak van, de gebruikers zijn de oorzaak ervan. Wij zouden graag met de raad in debat willen over de vraag of de andere raadsleden dat met ons eens zijn dat we kijken hoe we daar die veroorzakers meer voor kunnen vragen om daar een bijdrage te leveren. Ik was blij met de heer Boels die voorstelde om de regenton verder in te voeren. Ik hoop dat mijnheer Boels ook met dit voorstel van GroenLinks mee kan gaan.

De VOORZITTER: Mijnheer Boels, u wordt uitgedaagd en mijnheer Blom steekt zijn hand op.

De heer BOELS: Ja dank u wel voorzitter. Ik denk dat de heer Boerman niet naar alles even goed heeft geluisterd van wat ik aan inbreng heb meegegeven. Maar ik kan het nog een keer verhelderen. Nee, zonder gekheid. Ik denk dat het belasten alleen maar op één specifieke stroom, kan. Dat kunnen we

ook doen met bomen. Dat kunnen we ook doen met groen, toegankelijkheid van parken, dat kunnen we ook doen op al die andere zaken. Daar hebben we het eerder ook al eens over gehad met elkaar in het kader van het Recreatieschap Spaarnwoude. Daar was de partij van de heer Boerman toen niet zo heel erg voorstander van, voorzitter, dus het verbaast me dat ze dat op een ander onderwerp ineens wel willen. Op zo'n manier krijg je een heel mooie lappendeken aan allerlei belastingen om het voor onze inwoners nog veel en veel ingewikkelder te maken. Dus wat mij betreft gaan we dat allemaal niet doen. Maar ik deel wel met de heer Boerman en zijn fractie/fracties dat het om veel geld gaat over veel verschillende onderwerpen en dat grip hebben op hoe je dat gaat dekken natuurlijk wel een issue is. Als ik hoor dat het college komt met twee sturingsinstrumenten, kwaliteit en minder voorzieningen, dan hebben we hier een boeiende discussie. Die ik ook zo meteen nog wel verder zou willen toelichten. Maar dat is wel een interessante discussie; welke kies je dan? Want dat maakt het wel echt heel erg complex. Ik bedoel, volgens mij vinden we het allemaal geen heel leuk gesprek om met elkaar te voeren. Maar ja, het zal toch wel noodzakelijk zijn, willen we het met elkaar ergens bolwerken. Als je het niet wilt betalen, moet je ook iets anders willen doen.

De VOORZITTER: Mijnheer Blom, aan u het woord.

De heer BLOM: Ja, dat is duidelijk. Om even terug te komen op die wegenbelasting. Het is wel zaak dat zwaardere auto's zwaarder worden belast. Alleen doet zich het fenomeen voor dat elektrische auto's ook nogal zwaar zijn maar eigenlijk licht belast worden. En daar komt dus de rijkspot niet vol van. Dus dat probleem moet uiteindelijk op een gegeven moment ook aangepakt worden.
Dan wil ik ook nog even terugkomen op de regenton. Ik heb ook twee regentonnen en daar heb ik de laatste anderhalve maand niets aan. Want vol is vol. We moeten dus gewoon het riool afkoppelen van de hemelwaterafvoer, dat is toch gewoon het feit dat gedaan moet worden? We kunnen dat proberen met lapmiddeltjes en grappige dingen te regelen, maar dat werkt gewoon niet.

De VOORZITTER: Mijnheer Boerman. O, mevrouw Hup, u wilt daarop reageren. Gaat uw gang.

Mevrouw HUP: Ja, want dat is ook een beetje het punt dat ik inbracht. Die twee casussen. Het stond niet op papier, maar ik heb het wel gehoord en gezien. Dat is ook het probleem, doordat we het niet gescheiden hebben nu, hebben we problemen met verzakkingen omdat we poldergrond hebben. Dus het wordt drassig en daardoor zakt de hoofdafvoer van het gemeentelijk riool. Die problemen zijn er nu en dat ligt dan nu vaak bij de verhuurders of de woningeigenaren. Ik maak me er persoonlijk echt zorgen om dat die kosten naar die inwoners of huurders komen. Dus ja, ik heb zoiets 'los het morgen op, liever vandaag dan morgen', maar ik voorzie zelfs nog meer kosten. Ook verhaalkosten misschien van de inwoners omdat als je met cameradetectie gaat kijken waar het naartoe gaat, waar het probleem ligt, je toch ook de gemeentelijke kant wellicht ziet en dat er misschien toch nog verhaalkosten naar de gemeente toe komen. Maar ik kan niet in de toekomst kijken.

De VOORZITTER: Dat levert een reactie op van mijnheer Boels, gaat uw gang.

De heer BOELS: Ja, dank u wel voorzitter. Ik denk toch dat we wat afwijken van het onderwerp dat de heer Boerman heeft ingebracht. Dat ging namelijk specifiek over verhardingen. Ik hoor nu allemaal dingen over rioleringen en dat vind ik ook goed om het daarover te hebben, maar misschien wil mevrouw Hup op wat de heer Boerman aangaf rond verhardingen. Dat zou heel erg helpen.

De VOORZITTER: Mevrouw Hup. U wordt uitgedaagd, gaat uw gang.

Mevrouw HUP: Nee, inderdaad, ter verduidelijking, ik moest het echt even van mij af spreken. Ik zit ermee, ik ging in op het hemelwater, op het tonnetje. Het loopt over en ik sta hier voor de inwoners in. Het zijn twee casussen, twee wijken uit twee verschillende dorpen en dat haalde ik nog even aan. Ik denk dat de wethouder dit geluid ook gehoord heeft. Ik ga verder nu niet uitweiden over die verhardingen.

De VOORZITTER: Dat in reactie op mijnheer Boels, dan heeft mevrouw Koolmoes een reactie op het onderwerp van mijnheer Boerman, gaat uw gang.

Mevrouw KOOLMOES: Ja, dank u wel. Voorzitter, de verhardingen worden eruit gehaald en dat verbaast me, want we hebben juist een paar jaar geleden met een noodvoorziening aardig erop in kunnen lopen. Naar ik begrepen heb uit het rapport zijn die op dit moment wel redelijk in goede staat, is het pakket veel groter dan alleen de verhardingen. Wat u zegt over het belasten van de gebruiker vind ik interessant. Dat zou ik zeker nog wel eens een keer willen bespreken, maar dan misschien bij de ombuigingen. Het gaat mij wel aan het hart dat ik hoor van jullie, vooral van de VVD en van GroenLinks-PvdA-vertegenwoordiger vanavond, dat er misschien bezuinigd kan worden ergens. Dat kan gewoon niet, want de wethouder zegt duidelijk 'het is maar een mager zesje en anders komen we aan de veiligheid'. Ze zegt ook, en dat vind ik best moedig, 'we gaan voor volgend jaar een budget aanvragen. Voor die jaren erop geef ik aan wat ik voor budget zou willen hebben, maar in verband met de eventuele ombuigingen laat ik dat nog even open, vraag ik er nu niet naar, zodat jullie er eventueel aan kunnen zitten'. Dat vind ik wel heel erg moedig. Want eigenlijk zegt ze 'we hebben het broodnodig, want anders gaan we onder de 6, maar ik geef jullie wel de kans om het eventueel van me af te pakken'. Ik vind dat jullie daar als beide partijen, of eigenlijk drie partijen, best iets meer zouden kunnen denken 'o ja, daar zegt ze wel iets; het is maar een mager zesje en toch geef ik jullie de kans om eventueel bij de bezuinigingen er wat af te knibbelen.'

De VOORZITTER: Dat levert twee reacties op, mevrouw Koolmoes. Zelfs drie, zie ik nu. Mijnheer Boels mevrouw Hogervorst en dan mijnheer Boerman. Mijnheer Boels, gaat uw gang.

De heer BOELS: Ja, dank u wel voorzitter. Ik denk dat ik dat eigenlijk best goed gehoord heb. Het is ook niet dat ik zeg 'laten we dit gewoon vrolijk meenemen in de ombuigingen', want dat zeggen wij als VVD uiteraard niet. De kwaliteit van de openbare ruimte is voor onze inwoners hartstikke belangrijk en voor onze fractie ook. Dat mag ook ergens wel geld kosten. Eerlijk waar. Het wordt echt gezegd hier. Want mensen vinden dat gewoon prettig. Mooie wijken zijn ook van belang. Wat ik wil vragen, want het is een interruptie voorzitter, aan mevrouw Koolmoes is of zij dat wat scherper kan duiden. Want dat magere zesje is gelukkig niet overal het geval. Er zijn ook onderwerpen en plekken waar dat niet het geval is, dus kan ze wat specifieker maken waar ze het dan over heeft als het gaat over het magere zesje?

De VOORZITTER: Dan leverde uw betoog ook een interruptie op van mevrouw Hogervorst. Ik stel voor dat ik even naar haar ga, want wellicht kunt u dan in uw reactie alle drie de reacties meenemen. Gaat uw gang mevrouw Hogervorst.

Mevrouw HOGERVORST: Ja, dank u wel voorzitter. Ik ben heel erg benieuwd, of ik maak me heel veel zorgen over dat magere zesje, want dat magere zesje is er niet zomaar. Dat is tot stand gekomen en als ik dan al de plannen doorlees die we nu op ons bordje hebben, mis ik overzicht. Er gaan weer heel veel kosten uit en dan denk ik 'ik denk dat we hier over een paar jaar weer zitten te praten met elkaar over een mager zesje'. We moeten nu ook vooruitkijken zodat we de dingen die eerder mis zijn gegaan, nu beter doen. En ik vraag me eigenlijk af, heeft u een idee hoe we aan het magere zesje zijn gekomen?

De VOORZITTER: Dat levert een reactie op, mevrouw Hogervorst, van mevrouw Van de Meeberg. Toch wil ik eerst het rondje even afmaken want er waren drie reacties op mevrouw Koolmoes, mevrouw Van de Meeberg. Ik denk dat het verstandig is dat we eerst die even doen. Mijnheer Boerman, gaat uw gang.

De heer BOERMAN: Dank u voorzitter. Mevrouw Koolmoes heeft ons horen zeggen 'we moeten gaan bezuinigen de komende jaren of we moeten het meenemen in de ombuigingen'. Volgens mij heeft noch GroenLinks, noch de PvdA dat vanavond gezegd. We hebben hier willen betogen dat we zien dat er een enorme opgave ligt. Die enorme opgave komt eraan. Die zien we ook en daarvan zeggen we ook 'die moet ook gebeuren'. We willen met elkaar in ieder geval niet onder dat magere zesje komen. Dus we zien dat het moet. Daarom zeggen wij 'laten we dan wel kijken hoe we dat kunnen dragen en hoe we daar de gebruiker ook een bijdrage aan kunnen laten betalen, of in ieder geval de veroorzaker van dat het bij ons zo snel achteruitgaat'. Ik ben blij met de brede instemming die we krijgen voor dat idee, ook van u en ook van de heer Boels, om daar in de toekomst nog een keer nader over van gedachten te wisselen, want de rekening zien we, maar die moet wel door iemand opgepakt worden. Het is heel moeilijk om te zeggen 'ja, die pakken we wel als gemeente op'

De VOORZITTER: Mevrouw Koolmoes, kunt u het zesje scherper duiden en de zorgen bij Forza! wegnemen? Gaat uw gang.

Mevrouw KOOLMOES: Ik denk dat het het handigst is om te beginnen bij Forza! Hoe komen we aan het zesje? Bij de fusie een aantal jaren geleden met Haarlemmerliede en Spaarnwoude bleek er heel veel achterstallig onderhoud te zitten. Destijds werden de beheerplannen ook meegenomen in de ombuigingen. We hebben toen een beeldkwaliteitsplan bekeken, volgens mij was u daar ook bij, waarin we aangaven op welke niveaus het minstens moest liggen. We zijn zelf toen tot dit plan gekomen, en dan blijkt het een mager zesje te zijn. Dat is natuurlijk niet wat we wilden, maar we hadden toentertijd geen keus en nu denk ik 'moeten we nu misschien wel die keuzes maken om het anders te gaan doen?' Mijnheer Boels vroeg 'wat bedoelt u dan nog meer met het matige zesje?' Wat ik bijvoorbeeld bedoel: er wordt pas een reactie gegeven met een openbare melding. Dus pas als u zegt 'ik heb onkruid op de straat hier bij de stoepen', dan komt er een wagentje en dat gaat het opruimen en er wordt niet bedacht 'over een jaar gaan we daar weer automatisch heen'. Nee, er wordt pas weer gereageerd als er een melding gekomen is. Daar hebben wij als HAP al eerder wat van gevonden want dat moet eigenlijk anders. Het moet eigenlijk efficiënter kunnen. Nu weet ik niet meer of mijnheer Boerman ook nog antwoord van mij wilde. Nee, hè? Dat was alleen maar dat we het er nog een keer over gaan hebben. Nou, graag mijnheer Boerman, de uitnodiging is aangenomen.

De VOORZITTER: Dan had mevrouw Van de Meeberg nog een reactie op mevrouw Hogervorst. Nee?

Mevrouw VAN DE MEEBERG: Nee hoor, dank u wel.

De VOORZITTER: Dan concludeer ik bij dezen dat dit onderwerp voldoende besproken is. Mijnheer Boels had nog een onderwerp over de twee sturingsinstrumenten. En mijnheer Boerman had ook nog een onderwerp. Mijnheer Boels, ik geef u het woord.

De heer BOELS: Ja, dank u wel voorzitter. Maar ik weet niet of het heel onbeleefd is, maar ik zou toch ook willen hebben over de regenton. Als het mag, met uw permissie.

De VOORZITTER: Mijn permissie heeft u, echter, het is aan uw commissieleden of zij daarmee instemmen.

De heer BOELS: Ik zie niemand nee zeggen, behalve…

De VOORZITTER: Mijnheer Boerman, gaat uw gang.

De heer BOERMAN: Ik wil het er altijd graag over hebben. Ik vind ook een heel goed idee, maar ik denk dat we de laatste tien minuten van deze sessie het beste kunnen gebruiken om het met elkaar erover te hebben 'hoe gaan we hier nou mee verder? Hoe krijgen we nou grip op dit dossier?' Maar dat mijn inschatting. Dat wil ik liever even voorleggen.

De VOORZITTER: Dan ligt dat bij dezen in het midden. Mevrouw Hup, u wilt daarop reageren?

Mevrouw HUP: Ja, ik kan me zo voorstellen dat dat natuurlijk ook weer een kostenplaatje met zich meebrengt en als we moeten spreken over bezuinigen en dan nu weer spreken over tonnen… Ja, als ergens een potje is, en het is een gift, prima. Maar ik ben benieuwd wat de VVD dan voorstelt. Daar ben ik dan nog wel benieuwd naar. Maar dat kan dan nadat we het onderwerp van de heer Boerman hebben besproken.

De VOORZITTER: Dat levert in ieder geval een reactie op van mevrouw Hogervorst. En dan mevrouw van mevrouw Van de Meeberg. Gaat uw gang, mevrouw Hogervorst.

Mevrouw HOGERVORST: Ja, ik had eigenlijk een reactie op mijnheer Boerman, op de vraag 'hoe gaan we dit nu met elkaar aanpakken en hoe gaan we nu verder?' Het liefste zou ik zien dat het van de stemmingenlijst afgaat, want we hebben nu nog tien minuten. Het is een heel groot dossier. Ik hoor meerdere fracties, waaronder wijzelf, zeggen dat we nog vragen willen stellen. Ik denk dat het gewoon te kort dag is om over zoiets groots al volgende week te stemmen. Ik denk dat er gewoon eerst nog vragen gesteld moeten worden en nog verder over gepraat moet worden.

De VOORZITTER: Uw betoog is helder. Mevrouw Van de Meeberg.

Mevrouw VAN DE MEEBERG: Ik denk dat we de motie regentonnen gewoon kunnen gaan opstellen als VVD, GroenLinks en D66 samen. Dus daar kijk ik naar uit.
Ik ben het eens met de heer Boerman dat we die laatste tien minuten beter op een andere manier hadden kunnen invullen. Mevrouw Hogervorst, dit stuk is al langer in uw bezit, u had gewoon technische vragen kunnen stellen, het kan gewoon op de stemmingenlijst blijven.

De VOORZITTER: Mijnheer Boels, gaat uw gang.

De heer BOELS: Ja, dank u wel. Ik weet niet of we dingen wel of niet van de stemmingenlijst moeten afhalen. Sowieso kunnen we dat nu helemaal hier niet doen, dus dat scheelt. Maar we kunnen ook op het moment dat we er niet uitkomen, de sessie schorsen en kijken wanneer die verder in te plannen is. Ik sluit me aan bij wat de heer Boerman ook zegt, laten we het vooral hebben over dat stukje 'hoe krijgen we nou grip op dit dossier?' in de resterende tijd en laten we vooral kijken, alle onderwerpen die we verder niet hebben… Laten we kijken of dat nog in te plannen is. Maar ik kijk toch ook wel met een schuin oog naar 'wat zijn de consequenties hiervan en hoe zit dat dan?' In principe blijft het gewoon op de stemmingenlijst staan, dus moeten we ergens tijd zien te vinden.

De VOORZITTER: Laten we die vraag voorleggen, in dan toch die laatste acht minuten inmiddels, aan het college. Wat zijn de consequenties als we deze sessieszo meteen schorsen op een later moment

voortzetten? Daarbij wel de kanttekening van mij als voorzitter dat ik bemerk dat u veel vragen heeft aan het college terwijl het stuk al enige tijd in uw bezit is. Er zijn al technische vragen ingediend. Er is een informatieve bijeenkomst geweest. U heeft altijd nog de mogelijkheid vooraf gehad om schriftelijke vragen in te dienen, of überhaupt ook nog technische vragen namens uw fractie. En u heeft nog de mogelijkheid om informatieve vragen te stellen die binnen een week beantwoord kunnen worden. Dus dat had u allemaal vooraf kunnen doen voor deze sessie. Maar ik bemerk wel dat er nog veel vragen leven. Niet zozeer onderling wellicht, maar wel richting het college. Even los van het thema grip, laat ik eerst het college even…

De heer BOERMAN: Punt van orde voorzitter, want ik heb niemand horen vragen… O ja, ik heb Forza! wel om uitstel van de stemming horen vragen.

De VOORZITTER: Exact en ik bemerk bij het CDA ook dat er wat vragen zijn over 'hoe gaan we stemmen' of twijfel. In ieder geval gaf ik al bij de afsluiting van de eerste termijn aan dat u wellicht ook nog vragen kunt indienen, maar laten we nu naar het college gaan.

Wethouder STEFFENS: Ja voorzitter, een paar dingen, alle consequenties overzie ik op dit moment ook niet. Maar één ding weet ik zeker, en dat staat heel duidelijk in het stuk over de riolering. Dat is opgesteld onder de Wet milieubeheer en vanaf 1 januari a.s. vervalt die en we moeten een nieuw document hebben, anders hebben we niet eens meer een grond om een heffing te innen. Dus ik wil u echt, echt op het hart drukken dat we hier de stemmingen gewoon over door moeten laten gaan. Als u er echt niet mee uit de voeten kunt, dan raad ik u aan, de voorzitter zei het al, om nu nog informatieve vragen te stellen. Ik ga proberen om ze zo snel te beantwoorden. Maar u zei ook terecht, voorzitter, een informatieve bijeenkomst is geweest, u heeft al heel lang de stukken in uw bezit. Technische vragen, het kon allemaal. Het gebeurt niet. Het gebeurt vanuit sommige fracties vandaag. Dat is ingewikkeld. Ik heb u ook toegezegd dat ik u nog inzicht zou geven in de middelen die precies waarvoor bestemd zijn, dus ik zeg het misschien een beetje onduidelijk, maar gelukkig hebben de mensen hier op de tribune dat wel goed opgeschreven. Dus dat antwoord krijgt u sowieso van mij en ik begrijp heel goed dat een aantal van u, ook u mijnheer Boerman, zegt 'we moeten wel met elkaar verder in gesprek'. Mijnheer Boels zei daar wat over en ook mevrouw Koolmoes. Over hoe we nu verder willen als het gaat om het beheer van de openbare ruimte. Dat kunt u natuurlijk, maar ik hoop wel dat u met mij eens bent dat u op basis van de beheerplannen, die krijgt u een keer in de vier jaar denk ik, gewoon kunt zien 'hoe gaan we om met de bomen? Hoe gaan we om met de verhardingen, hoe gaan we hier en daar mee om?' Zodat u op basis daarvan wel voor het jaar 2024 kunt zeggen 'dit zijn de middelen die u nodig heeft'. Laten we dan de tijd nemen tussen dat moment en de voorjaarsrapportage waarin we vanaf het jaar 2025 de middelen gaan aanvragen – want die heeft u hier allemaal terug kunnen vinden en de plannen daarachter, tot in detail, zitten erbij in de bijlage – zodat u dan tussen nu en de voorjaarsrapportage het moment vindt met elkaar om even verder te praten over soms lastige keuzes. Mijnheer Boels zei het al, want misschien moet het gaan om minderen van het een of ander als er geen geld is. Of u zegt 'we vinden het in de afwegingen die we allemaal moeten maken, belangrijk genoeg dat we de kwaliteit van de openbare ruimte niet op sommige onderdelen een mager zesje laten zijn'. Of wel een mager zesje laten zijn, maar geen vier. En dan moeten we de middelen vinden om dat toch voor elkaar te krijgen. Dus voorzitter, dat is mijn voorstel. Ik hoop dat dat ook wat duidelijkheid geeft over wat er echt wel en echt niet kan als het gaat om het nemen van besluiten.

De VOORZITTER: Dank u wel voor uw reactie. Ik zag zojuist de hand van mevrouw Koolmoes en daarna mijnheer Blom. Mevrouw Koolmoes gaat uw gang.

Mevrouw KOOLMOES: Ja, voorzitter, ik heb heel lang gedacht het niet te zeggen, maar ik heb moeite met mijnheer Boerman die zegt 'we willen grip'. De afgelopen 5,5 jaar ben ik al op deze dossiers bezig. We hebben zo verschrikkelijk veel informatieve sessies hierover gehad. We hebben zo vaak de uitleg gehad, dezelfde uitleg iedere keer van toevallig dezelfde wethouder, ook over de VOR, over de vernieuwingen, over de… Ik denk dat we niet meer grip kunnen hebben. Of dat het project op een heel andere manier naar ons toe moet komen. Misschien wel als één bedrag, maar ik denk dat het bedrag dan zo groot is dat we dat ook niet leuk vinden. Ik heb daar echt een beetje moeite mee. Ik heb absoluut, denk ik, zover als kan wel grip op het dossier en ik begrijp wel wat er staat. Van de stemmingenlijst afhalen, dat ben ik met mevrouw Van de Meeberg eens, is niet aan de orde. We hadden dit ver van tevoren ook na de informatieve sessie nog kunnen doen. Ik wilde toch even toevoegen dat wat HAP betreft wij volgende week gewoon gaan stemmen.

De VOORZITTER: Dank u wel, mevrouw Koolmoes. Ja, u wordt direct aangesproken, mijnheer Boerman en dan wil ik daarna mijnheer Blom het woord geven.

De heer BOERMAN: Ik word niet direct aangesproken, ik wilde net al zeggen, voor mij hoeft het echt niet van de stemmingenlijst af, maar toen dacht ik 'oh ja, er was iemand in ons midden die dat vroeg, dus laat ik die boodschap niet meegeven'. Maar ik heb natuurlijk gezegd 'we hebben nog vragen', maar die vragen staan ons stemgedrag niet in de weg, die willen we gewoon stellen. Daar willen we gewoon antwoord op. Ik vind, en dat vind ik echt en dat weet ik pas na dit stuk, wij zijn ook al heel lang betrokken. Ik ben al twintig jaar betrokken hierbij. We weten drommels goed hoe het zit, maar nu zien we dat we niet meer uitkomen met € 8 miljoen. We gaan naar de € 30 miljoen. Daarvan zeg ik 'daar moeten we het als raad uitgebreid over hebben'. En gelukkig zegt het college hetzelfde, daar moeten we het de komende tijd met elkaar over hebben, want daar moeten we keuzes op maken want die check kan niet zomaar uit onze begroting komen. Dat was de boodschap. Ik ben blij met de uitnodiging die daarvoor gekomen is.

De VOORZITTER: Dat is een heldere reactie. Mijnheer Blom, gaat uw gang.

De heer BLOM: Ja, van de stemmingenlijst afhalen is bij ons ook niet im Frage. De stap van € 8 naar € 30 miljoen wordt pas in 2025 gemaakt, dus we beslissen nu voor 2024. Geen probleem. Maar we hebben nog wel wat te bespreken daarna, dat is duidelijk.

De VOORZITTER: En dat levert een reactie van mevrouw Hup. Niet dat, excuus. Mevrouw Hup, gaat uw gang.

Mevrouw HUP: Nee, inderdaad nog even op de heer Boerman, via de voorzitter. Misschien is het een mooi onderwerp om nog tijdens de ombuigingen volgende week met elkaar te bespreken. Wat ons betreft hoeft het ook niet van de stemmingenlijst af. Dus wij kunnen ook gewoon instemmen met hetgeen voorligt. Ik wil dan nog wel meenemen, als de wethouder nog steeds meeluistert misschien, dat toch de oproep van de wijkraad wordt meegenomen. Dus dat ze inderdaad mee kunnen spreken aan tafel, dat er bij de inventarisatie wordt gekeken wat nodig is en dat ze niet het gevoel hebben dat ze op afstand staan. Dat zou het enige zijn waarmee ik nog zat. Maar dat wordt vast meegenomen, voorzitter.

De VOORZITTER: En dan mevrouw Hogervorst, gaat uw gang.

Mevrouw HOGERVORST: Ik wil dan alleen nog wel even meegeven voorzitter, dat op het moment dat er zo'n tijdslimiet aan zit als 'vanaf januari', je er dan misschien iets eerder mee naar de raad moet komen en niet op het allerlaatste moment. Want stel dat we er nog wel een keer over hadden willen

verder praten, dan zou je dus in de knel zitten. Het is best een groot onderwerp. Het is veel geld en ik maak me er echt zorgen over dat we er zo makkelijk mee omgaan.

De VOORZITTER: Dat staat genoteerd mevrouw Hogervorst. Het is aan het presidium uiteraard om de agenda van de raad op te stellen. Het college stuurt het naar de raad toe. U heeft het vanaf dat moment in uw mail, u kunt het lezen en dan is er een moment dat het presidium het agendeert voor de raad. Wellicht kunt u dit signaal ook even bij het presidium neerleggen? Dan concludeer ik dat er geen nieuwe onderwerpen meer zijn, behalve mijnheer Boels. Op de valreep, gaat uw gang.

De heer BOELS: Nou, ik vind dit wel wat te kort door de bocht. Volgens mij concludeerden we net met elkaar 'we hebben te weinig tijd om alles goed door te nemen'. Ik heb nog wel twee, drie onderwerpen voor de tweede termijn. Dus in die zin vind ik dat wel wat ver gaan. Mijn voorstel was dan ook om te zoeken naar wanneer dat inplanbaar is. Dat heb ik volgens mij aangegeven. Het wel of niet daarover stemmen, laten we het daar volgende week over hebben als dat een suggestie zou zijn, want we zijn nu in de raadssessie helemaal niet in staat om dat op die manier te besluiten. En ja, volgens mij kunnen we dan prima nog de laatste dingen uit de tweede termijn gewoon met elkaar behandelen en dan zijn we rond.

De VOORZITTER: Dank u wel, mijnheer Boels. U haalde me de woorden uit de mond. Want ik was bij de komma om te zeggen dat er nog onderwerpen waren en dat daar nieuwe gelegenheden voor gevonden zouden worden. Maar dat ik wel kan concluderen dat op dit moment deze twee raadsvoorstellen voldoende besproken zijn, dat die doorgeleid kunnen worden naar de stemmingenlijst van 21 december a.s. Voor mij persoonlijk een feestelijke dag. Ik zeg niet waarom. Dat is volgende week en dan sluit ik hierbij deze sessie.